

۱۰ فرهنگ ادبیات وهنر

ضمایر [ما]

مصائب بازیگران بدون ماسک

علیرضا استادی، بازیگر سینما و تلویزیون که اخیرا به کرونا مبتلا شده بود، می‌گوید: اگر قرار است چرخه فعالیت فرهنگی در شرایط فعلی ادامه داشته باشد، بهتر است دست‌کم **ما** بازیگرانی که این روزها در پروژه‌های مختلف جلوی دوربین می‌روند، در زمان‌بندی واکنسیناسیون در اولویت قرار گیرند.

بازیگرفیلم‌هایی چون «روزهای نارنجی»، «بدون تاریخ بدون امضا» و «سال دوم دانشکده من» در گفت‌وگویی با ایسنا بیان کرد: کار کردن در شرایط کرونایی بسیار سخت است و خیلی از هنرمندان در شرایط قرنطینه مردم، هر کاری از دست‌شان برمی‌آمد انجام دادند. در این بین گروهی از جامعه مدافع سلامت هستند و من با توجه به بیماری‌ام، خودم شاهد عینی زحمات آنها بودم و از آن سو گروهی هم هدافع فرهنگی هستند. در میان مشاغل هنری، بازیگرها جزو گروهی هستند که نمی‌توانند ماسک بزنند و شاید الان جمع بازیگرانی که در پروژه‌های مختلف مشغول کار هستند به ۵۰۰ یا هزار نفر هم نرسد. اگر بخواهیم کارها را به سرانجام برسانیم تا در این شرایط برای تماشای مردم عرضه شوند، باید فکر جدی‌تری کرد. او ادامه داد: البته برخی همکاران ما معتقدند، نباید تفاوتی با گروه‌های دیگر جامعه داشته باشیم ولی به لحاظ شغلی و برای ادامه چرخه فعالیت‌های فرهنگی شاید بتوان بازیگرهای در حال کار را، جزو اولویت‌ها دسته‌بندی کرد، چون خود من احتمال می‌دهم در همین سریالی که اخیرا مشغول کار بودم به کرونا مبتلا شدم. در حالی که ۱۴ ماه است نه از تهران خارج شده‌ام و نه رفت‌وآمدی داشته‌ام و در حین کار هم به‌خاطر اعضای خانواده باید مراقبت‌های بیشتری انجام داد.

استادی درباره خبری که از سوی گروه فیلم سینمایی «نعره سکوت» مبنی بر ابتلای او به کرونا و توقف فیلمبرداری به دلیل بیماری او در اختیار رسانه‌ها قرار گرفت هم توضیح داد: این خبر کمی شبیخت داشت و توسط عزیزی که تازه وارد گروه شده بود منتشر گردید، در حالی که فیلم به دلیل نبود فیلمنامه کامل و نیز مشکلات کرونا به وقفه خورده بود.

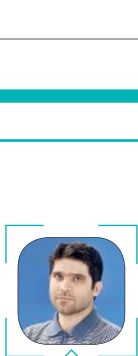
اوافزود: نعره سکوت سال ۹۸ کلید خورد و روزهای ابتدایی شیوع کرونا و با تأکید خانه سینما بر تعطیلی فیلمبرداری‌ها متوقف شد، این هم در شرایطی که بخش زیادی از آن باقی نمانده بود. کار من با این پروژه طبق قرارداد و نیز طبق فیلمنامه سال ۹۸ تمام شده بود اما یکی دو سکانس دیگر به سلیقه کارگردان اضافه شد و من قول دادم که برای این بخش هم کمک کنم تا کار به سرانجام برسد و در مراحل آخر هم گفتم کار را پیش ببرند و لوکیشن که آماده‌شود فیلمبرداری می‌کنیم

ولی متاسفانه به تعطیلات کرونایی برخورد کردیم و کار متوقف شد. این بازیگر با اشاره به قراردادهای دیگری که در ماه‌های گذشته داشته، گفت: با خبری که منتشر کردند مرا به نوعی در شرایط آمپاس قرار دادند تا با استفاده از بیماری و خبری کردن موضوع، نتوانم ادامه همکاری را رد کنم.

«میزدوتایی» دومین آلبوم موسیقی سال

آلبوم «میزدوتایی» از سیریا در سایت فروش آلبوم‌های موسیقی بیب‌تونز، به عنوان دومین آلبوم سال موسیقی انتخاب شده است. روابط عمومی این گروه خبر داده که (میزدوتایی) به خوانندگی محمد لاریان و تهیه‌کنندگی ماکان صغیری، ابتدای سال ۱۳۹۹ منتشر و در پلتفرهای دیجیتال ایران در صدر فروش قرار گرفته است. این آلبوم که اولین اثر سیریا است، توانسته مدال نقره جایزه موسیقی جهانی۲۰۲۱ را دریافت کند.

محمدصادق علیزاده روزنامه‌نگار

سالم‌گردش است. حالا ما کاری به وِر آمریکایی موضوع نداریم، این طرف اما کمیت روایت استاندارد در وِر ایرانی موضوع هم حسابی لنگ است. این‌که بعد از قمر در عقرب شدن سپاه ابرهه در آن بیابان خدا «دقیقا» چه اتفاقی افتاد که انتهایش هم ختم شد به ریختن خون محمد منتظرالقائم در کویر مرکزی ایران! این‌که بمباران تجهیزات با جامانده ارتش ایالات متحده در آن کویر با چه نیت و انگیزه‌ای صورت گرفت و چه دلیلی داشت. نه... انصافا فکرش را می‌کردید که پرونده همین یک قلم هنوز تعیین تکلیف نشده‌ا حالا دیگر چه توقعی دارید از موضوعاتی مثل خرابکاری‌های نطنز و حذف مرحوم فخری‌زاده!

نگارنده تا جایی‌که اطلاع دارد و مطلع است در باب حادثه طبس حداقل با دو روایت اصلی قابل اعتنا مواجهیم - بماند که روایت‌های غیرقابل اعتنا هم زیاد است نمونه‌اش بمباران بقایای به جا مانده توسط ارتش شوروی - که هریک از آنها ما را به انگیزه‌های متفاوتی از برخورد با بقایای به جا مانده از حمله نظامی آمریکا رهنمون می‌کند. اولی روایتی است که برخورد نیروهای مسلح و ارتش با بقایای به جا مانده از ماجرا را مرتبط با پروژه نفوذ در ارتش تعریف می‌کند. طبق این روایت نیروهای آمریکایی پس از ترک محل برای آن‌که اسناد و مدارکی از این افتضاح نظامی و سیاسی بر جا نماند از طریق شبکه نفوذ خود در ارتش دست به اقدام زد تا با بمباران محل، انقلابیون ایرانی را دست‌خالی به تهران برگردانند. این روایت تأکید دارد آمریکایی‌ها پیش از این هم در طراحی خود حمله و استفاده از خلاهای راداری حریم هوایی ایران این شبکه را به کار گرفته و از آن استفاده کرده است. پس از شکست پروژه مجددا سرشاخه‌های این شبکه فعال شده و در پی محو بقایا و اسناد و مدارک به جا مانده از این شکست بوده. روایتی که البته با توجه به بافت‌های سیاسی و اجتماعی زمان خود چندان هم نامعقول و غیرمنطقی نمی‌نماید. سوی دیگر ماجرا روایتی است که از لایه‌لای اسناد نیروی هوایی ارتش به جا مانده است. طبق این روایت، بعد از اطلاع نیروهای مسلح از واقعه، بیم آن می‌رفت که آمریکایی‌ها برای برگرداندن چند فروند بالگرد به جا مانده دوباره به موضع برگردند. از یاد نبرديم که نیروی آمریکایی با بر جای گذاشتن تعدادی از بالگردهای خود از منطقه متواری شده بودند - تعدادی از بالگردهای باقیمانده همین الان جزو ناوگان ارتش جمهوری اسلامی و در منطقه جنوب ایران و دریای عمان مشغول انجام مأموریت‌های محوله هستند - در چنین فضایی مأموریت حفاظت از تجهیزات به جا مانده به عهده نیروی هوایی ارتش گذاشته می‌شود. طبق این روایت طی دو نوبت مأموریت گشت هوایی در نهایت بالگردها و تجهیزات به جا مانده توسط دو فروند جنگنده اف-۴۰ فانتوم اعزامی از پایگاه یکم هوایی مهرآباد تهران هدف قرار می‌گیرند.

طبق اسناد نیروی هوایی، خلبان‌ها با مشاهده حرکت ملخ یکی از بالگردها احتمال پرواز مجدد آنها را داده و در نهایت اقدام به تیراندازی و بمباران محل می‌کنند. طی این واقعه محمد منتظرقائم، فرمانده سپاه پاسداران یزد به شهادت می‌رسد. دو دلیل برای حرکت مجدد ملخ‌ها ذکر شده که قطعیت هیچ‌کدام مشخص نیست. طبق روایت اول با رسیدن نیروهای سپاه یزد به محل و ورود به بالگردها، قفل ملخ یکی از بالگردها باز شده و ملخ شروع به حرکت می‌کند. روایت دیگر هم دلیل این موضوع را نه دستکاری نیروهای سپاه بلکه وزش باد شدید در محل می‌داند که باعث به حرکت درآوردن ملخ بالگرد غول‌پیکر سی‌استالیون نیروی دریایی ایالات متحده شده است.

فارغ از این‌که جمع‌بندی این حقایق در کنار هم، نگارنده را به روایت دیگری رسانده که با شواهد این روایت‌ها هم سازگار است اما التفات پیدا کردید چرا انتظار ارائه یک روایت استاندارد از وقایع اخیر یک توقع زیادی است. حمله نظامی به طبس که هیچ! هنوز پرونده سقوط هواپیمای فرماندهان نظامی در مهر-۱۳۶ پس از شکست حصر آبادان در حومه تهران هم باز است. کاش یکی پیدا شود به مراجع ذی‌ربط یادآور شود جانان من اندوه اختلاف روایت کشت ما را!

خوشنویسی آیت... دیدنی شد

مرکز هنر پژوهی نقش جهان، آثار خوشنویسی مرحوم آیت... سید مرتضی نجومی را به مناسبت ماه مبارک رمضان در فضای مجازی به نمایش گذاشت. روابط‌عمومی فرهنگستان هنر خبر داده که این نمایشگاه شامل ۶۳ اثر از مجموعه آثار خوشنویسی، برگرفته از کتاب «یادگارهای ماندگار» سید مرتضی نجومی است. آیت... عضو فرهنگستان هنر بود و آبان ۱۳۸۸ در ۸۱ سالگی در کرمانشاه به دیار باقی کوچ کرد.

حمله طبس بعد از ۴۱ سال هنوز روایت استاندارد و دقیقی ندارد

تکه‌پاره‌های یک واقعیت

مرور بازتاب ماجرای طبس در ادبیات و هنر ایران

فیلمنامه‌اش را به همراه سعید سهیلی نوشته بود. احمد نجفی، فیروز بهجت‌محمدی و حسین انصاری نقش‌های اصلی را بازی می‌کردند و اگر فیلم را هم ندیده باشید لابد درست حدس زده‌اید که احمد نجفی طرف آمریکایی ماجراست. مهشید افشارزاده، مهناز افضلی، بهمن دان، هوشنگ منصوخرآخی، غلامرضا عارف‌نژاد، محمد الهی و ... دیگر بازیگران فیلم بودند.

انیمیشن

توفان‌شن

کارگردان: محمدحسن باقری

سال تولید: ۱۳۹۸

اگر بخواهیم تولیدات هنری مرتبط با ماجرای طبس را فهرست کنیم، به یک انیمیشن هم می‌رسیم. انیمیشنی که از قضا هم‌نام فیلم داستانی جواد شمسدری است یعنی توفان‌شن. این انیمیشن را استودیو پویانمایی وندا با موضوع شکست آمریکا در ماجرای طبس با تکنیک سه‌بعدی رایانه‌ای به مدت زمان ۳۵ دقیقه تولید کرده است. در این انیمیشن، کل حادثه طبس به گونه‌ای روایت می‌شود که کاراکتر انسانی در روند داستان حضور ندارد و شخصیت‌های داستان همان تجهیزات و ادوات نظامی هستند که از نگاه آنها این حادثه روایت می‌شود. همین در نوع خود تازگی دارد. داوود حاج‌عبدلی و محمدحسن باقری این انیمیشن را تهیه کرده‌اند.

موسیقی

هم‌آواز توفان

آهنگساز و خواننده: حامد زمانی

فیلم داستانی

توفان‌شن

کارگردان: جواد شمسدری

سال تولید: ۱۳۷۵

سال ۱۳۷۵ بود که جواد شمسدری ماجرای طبس را به فیلمی داستانی تبدیل کرد و عجیب است که این فیلم، همچنان تنها فیلم داستانی سینمای ایران درباره این واقعه است؛ واقعه‌ای که آن‌قدر مجهز به وجوه دراماتیک و فراز و فرودها و روایت‌های مختلف است که می‌تواند دستمایه تولید چندین اثر سینمایی باشد. در «توفان‌شن» شمسدری که

کات[سینمای جهان]

ژئوس «تور»، آرزوی برآورده شده!

هیجان‌زدگی راسل کرو از نقش تازه

➦ راسل کرو که این روزها شهرت و

محبوبیت دودِهه قبل خود را ندارد، می‌گوید بازی در نقش شخصیتی افسانه‌ای همچون ژئوس در یک فیلم پرسروصدای هالیوودی، آرزوی محالی بوده که بالاخره برآورده شد. رسانه‌های گروهی فاش کردند نقشی که این بازیگر استرالیایی تبار در قسمت جدید مجموعه ابرقهرمانانه «تور» بازی می‌کند، دوباره‌سازی شخصیت معروف و تاریخی ژئوس است. ژئوس که یکی از چهره‌های سرشناس تاریخ کهن به شمار می‌آید، قبل از این در چند فیلم سینمایی به دیدار تماشاگران آمده و بازیگران متفاوتی نقش او را جلوی

کیکاوس زبیری

سینمای جهان

با ورود ژئوس به داستان مجموعه کمیک استریپی تور،

پیش‌بینی می‌شود داستا

مسائلی در رابطه با یونان عه

که اطلاعاتی از داستان قسمت

و تابکا وایتیتی، کارگردان و

رابطه با این موضوع سکوت

حتی دراین‌باره که میزان نقش

سکوت کرده است. برخی ش

که او به‌عنوان بازیگر مهم

پرده خواهد داشت.

از نکات جالب‌تور، عشق و

چند بازیگر دیگر مطرح و

نقش‌های تازه است. به ج

دیمون، کسانی چون ملیس

کارتنی و کریستین بیل هم